

«In Memoriam»

ANTONI CARALPS MASSÓ (1904-1991)

El 25 de desembre del 1991, a la veïna població d'Alella i després de llarga malaltia, morí el Molt Il·lustre Acadèmic Numerari Dr. ANTONI CARALPS MASSÓ. Pioner de la Cirurgia Toràcica en el nostre país, s'havia distingit com a protagonista incansable de molts treballs i esforços per a promoure l'especialitat i fou introductor de nombroses innovacions, tant en la pràctica quirúrgica com en l'estudi i recerca dels fenòmens fisiopatològics que es presenten en les malalties del tòrax.

Nasqué a Barcelona el 2 de juny del 1904, poc abans de jubilar-se el seu avi matern Dr. JOSEP ANTONI MASSÓ LLORENS de la càtedra de Terapèutica que tot seguit ocuparia el Dr. VALENTÍ CARULLA i MARGENAT, per trasllat de la Facultat de Sevilla a la de Barcelona.

Durant els seus anys d'estudiant a la nostra Facultat, ANTONI CARALPS treballà d'alumne intern al laboratori de la càtedra d'Anatomia del professor MANUEL SERÉS IBARS (1888-1928) i també en la Clínica de Patologia Quirúrgica del professor RAMON TORRES CASANOVAS (1877-1922), regentada des de la mort d'aquest pel professor auxiliar Dr. MORALES LLORENS i a partir del 1927 pel catedràtic ANTONI TRIAS PUJOL (1891-1970), vingut de Salamanca per trasllat.

Llicenciat a l'any 1925 amb qualifi-

cació d'excel·lent, el Dr. CARALPS continuà treballant en la càtedra d'Anatomia, on fins i tot opositaria a una plaça de professor auxiliar temporal, encara que seguia actuant també en la càtedra i clínica de Patologia quirúrgica, a fi de preparar-se com a cirurgià.

En l'esmentada clínica i sota la direcció del professor ANTONI TRIAS es produïrien en poc temps importants transformacions que havien de trascendir en la història de la nostra cirurgia, ja que el nou catedràtic havia arribat amb el propòsit ferm de promoure grans canvis, tant en els mètodes d'ensenyament com en el funcionament dels serveis, creant diferents sectors o especialitats, objectius que aconseguiria plenament.

Una de les especialitats que calia crear era la cirurgia toràcica, a la que s'incorporaria tot seguit el Dr. CARALPS, encarregat pel professor ANTONI TRIAS de l'assistència i vigilància postoperatòria dels malalts toràcics. També li suggerí la idea d'anar a París per a seguir un curset i assistir al Servei de Neumologia del professor SERGENT, amb qui tenia molt bona relació el professor TRIAS. L'estada a París resultà molt profitosa i el Dr. CARALPS retornà a Barcelona i al Servei quirúrgic del seu mestre amb el propòsit ferm de dedicar-se a la cirurgia toràcica.

Un dels primers resultats de l'actuació de CARALPS fou el seu treball sobre "La millor via d'abordatge de la 1.ª costella", que demostrava els excel·lents coneixements anatòmics de l'autor i era important aleshores per a la colapsoteràpia quirúrgica de la tuberculosi pulmonar. En aquella època, CARALPS fou també l'iniciador entre nosaltres de les tècniques endoscòpiques per a seccionar les adherències pleurals.

Molt important per a desenvolupar la cirurgia toràcica al més alt nivell era la creació d'un departament d'anestèsia que encarregà el professor TRIAS al Dr. JOSEP MIGUEL. Així esdevingué possible emprendre algun temps després les primeres operacions a tòrax obert. Entre els anys 1935-36 es practicaren amb excel·lents resultats les sis primeres operacions de pneumonectomia, que demostraven l'encert de les idees d'ANTONI TRIAS sobre la creació d'especialitats quirúrgiques i la col·laboració entre elles. També a l'any 1936 es publicava la primera pericardiectomia practicada amb èxit en el nostre país.

Al acabar-se la guerra civil, CARALPS no tenia més de 36 anys i ja era considerat sense discussió com l'especialista de més experiència en cirurgia toràcica. A l'any 1945 obtingué per oposició al càrrec de cap del Servei de Neumologia del Nosocomi Municipal; al jubilar-se el Dr. JACINT REVENTOS, el Dr. CARALPS fou nomenat cap del Servei de Cirurgia Cardiopulmonar de l'Hospital de la Santa Creu i Sant Pau, i al 1954 obtingué amb el n.º 1 el càrrec de cap dels Serveis de Cirurgia del Patronato Nacional Antituberculoso.

Tot això comportava que havien de passar per les seves mans gran nombre de malalts, i malgrat aquest treball aclaparador es dedicava també a rea-

litzar estudis experimentals i empenyé encara la cirurgia de malalties cardíaques. Per primera vegada aquí operà amb èxit un cas de tetralogia de Fallot i també havia operat pacients d'estenosi mitral, de coartació aòrtica i de persistència del conducte arteriós.

A l'any 1972 ingressà a la nostra Reial Acadèmia de Medicina. El seu discurs d'ingrés, titulat "La tercera circulació", és un estudi molt complet sobre la circulació limfàtica, amb interessants aportacions experimentals sobre l'acumulació d'ascitis en els cirròtics i la possible correcció per mitjà d'intervencions derivatives en els grans col·lectors limfàtics i venosos.

Fou ponent en nombroses congressos nacionals i internacionals, autor de molts treballs i de sis llibres importants i distingit amb no pocs homenatges i altes distincions, com el Premi Virgili de la Societat Catalana de Cirurgia, la Creu de Sant Jordi de la Generalitat de Catalunya, l'Encomienda de la Orden Civil de Sanidad i l'Ordre de la Santé Publique Française, a més del Premi Ramon Turró de la nostra Reial Acadèmia.

La seva activitat desbordant acabà amb les seves forces en un moment en que encara hauria pogut donar més fruits. Aixó l'entristia en la darrera època de la seva vida, però encara va tenir la gran satisfacció de veure com els seus dos fills metges esdevenien, com ell, pioners en dos grans capítols de la patologia: ANTONI en la Nefrologia (actualment Acadèmic Numerari) i JOSEP M.^a en la Cirurgia Cardiovascular (actualment cap del Servei de l'Hospital de la Santa Creu i Sant Pau).

La nostra Reial Acadèmia lamenta profundament la pèrdua d'un Membre tan destacat i expressa el més sentit condol a la seva família.

Moisès Broggi